

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 13 december 2021)

Nummer
3805

Onderwerp
Vervolgfragen bijenkasten honingbijen Biesbosch

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

We hebben de antwoorden ontvangen over de plaatsing van bijenkasten in en rondom de Biesbosch nr. 3794, d.d. 30 november 2021, waarvoor dank!

Op vraag 3 'Deelt u het inzicht dat er beleid moet worden opgesteld voor het plaatsen van honingbijenkasten nabij Zuid-Hollandse Natura 2000-gebieden en nabij Zuid-Hollandse natuurgebieden, waar zich beschermde bestuivende en nectarbehoevende insecten bevinden, omdat de natuur niet verder mag verslechteren – met graag een afzonderlijke reactie voor Natura 2000-gebieden, respectievelijk natuurgebieden? Zo nee, waarom niet?' wordt geantwoord: 'Het onderzoek laat zien dat statistisch gezien te verwachten is dat het plaatsen van honingbijenkasten in de nabijheid van Natura 2000 gebieden effect heeft op de wilde bestuivers in het Natura 2000 gebied. In dat geval raakt dat aan de taken en bevoegdheden van de provincie op de grond van de Wet natuurbescherming. Hieraan besteden wij aandacht in het handelingsperspectief (zie vraag 2) dat we nu aan het ontwikkelen zijn en op basis waarvan beleid zal worden opgesteld. In veel gevallen (in relatie tot de afstand van het (Natura 2000) natuurgebied) zullen honingbijenkasten geen aantoonbaar effect hebben op (Natura 2000) doelstellingen. In die gevallen is reguleren van het plaatsen van honingbijenkasten primair een bevoegdheid van de desbetreffende gemeente. Daarom ontwikkelen wij het handelingsperspectief ook met deze gemeenten.'

Toelichting vraag 4:

In antwoord op Tweede Kamervragen d.d. 15 oktober 2019¹ worden op de volgende vragen antwoord gegeven dat de provincie verantwoordelijk is:

¹<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2019D40881&did=2019D40881>

Vraag 5

Kunt u de opmerking van de boswachter dat er «totaal geen regulering is» duiden in het kader van uw wettelijke verplichting het behoud en herstel van de Nederlandse natuur te bevorderen en de door u onderschreven doelstellingen uit de Nationale Bijenstrategie om in 2030 weer populaties van bijen (en andere bestuivers) te hebben die stabiel zijn en/of zich positief ontwikkelen?

Antwoord 5

Het klopt dat er rondom de Biesbosch geen regulering is. Mocht regulering noodzakelijk zijn, dan zijn de betreffende terreinbeherende organisaties, provincies en gemeenten daarvoor verantwoordelijk. In de Nationale Bijenstrategie zet ik samen met maatschappelijke partners in op 1) het bevorderen van de biodiversiteit, 2) het verbeteren van de wisselwerking tussen landbouw en natuur en 3) het helpen van imkers om de gezondheid van de honingbij te verbeteren.

Vraag 6

Kunt u uitleggen waarom het huidige vergunnings- en handhavingssysteem, binnen en buiten de grenzen van de Biesbosch, kennelijk niet werkt?

Antwoord 6

Binnen de Biesbosch gelden de richtlijnen zoals door Staatsbosbeheer voorgeschreven. Plaatsing van honingbijenkasten buiten de grenzen van het natuurgebied valt onder de verantwoordelijkheid van de provincies en gemeenten. Gemeenten kunnen in gemeentelijke algemene plaatselijke verordeningen (APV's) richtlijnen opnemen, zodat per gebied kan worden gezien welke aanpak het beste is.

Vraag 9

Deelt u de mening van de boswachter dat de situatie zo niet langer houdbaar is?

Antwoord 9

In dit specifieke geval begrijp ik de mening dat de situatie zorgwekkend is. Het is aan de provincie en gemeenten om een eventuele oplossingsrichting te bepalen.

Vraag 10

Bent u bereid om in te grijpen? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij provincies, gemeentes (in bijvoorbeeld APV's) en bij de terreinbeherende organisaties. We zullen de partijen wijzen op deze problematiek.

Naar aanleiding van deze toelichting legt de Partij voor de Dieren de volgende vragen aan u voor

1. *Kunt u uitleggen hoe de vele honingbijkasten statistisch wel een effect op de wilde bestuivers, waaronder de ernstig bedreigde zandhommel, in het Natura 2000 gebied de Biesbosch kunnen hebben, maar niet aantoonbaar is dat de vele honingbijkasten een effect hebben op de Natura2000 doelstellingen?*

Antwoord

Vooropstellend willen wij aangeven dat wij verheugd zijn met uw enthousiaste positieve reactie op ons initiatief om de problematiek, die naar aanleiding van het onderzoek van EIS/Naturalis beter inzichtelijk is gekomen, aan te pakken. Naast uw reactie merken wij ook dat het landelijk steeds meer aandacht krijgt. Wettelijk gezien is het een zeer complex onderwerp en we zijn aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Dit doen wij in samenwerking met de betrokken gemeenten, Omgevingsdiensten, terreinbeheerders en de nationale bijenvereniging.

Het onderzoek van EIS / Naturalis laat zien dat in het Natura 2000 gebied de Biesbosch statistisch gezien te verwachten is dat er een verband is tussen het plaatsen van honingbijkasten en het effect daarvan op de wilde bestuivers, waaronder de ernstig bedreigde zandhommel.

Het Natura 2000 gebied de Biesbosch kent doelstellingen voor 9 habitattypen en ruim 40 beschermde soorten. Dit is allemaal vastgelegd in het aanwijzingsbesluit voor de Biesbosch waarvoor de Minister van LNV bevoegd gezag is. De zandhommel (of een andere wilde bestuiver) maakt geen onderdeel uit van de hiervoor genoemde doelstellingen. Dat betekent dat het statistisch te verwachten effect op de wilde bestuivers geen één-op-één relatie heeft met het effect op de Natura 2000 doelstellingen zoals vastgelegd in het aanwijzingsbesluit. Dit sluit niet uit dat er sprake kan zijn van een indirect effect.

Op vraag 9 'Is het mogelijk dat op provinciale gronden in de regio van de Biesbosch aan agrarische ondernemers grond wordt verpacht, waarop honingbijkasten staan? Zo ja, kunt u aangeven of en waar dit voorkomt?' wordt geantwoord: 'In de pachtovereenkomsten (in heel provincie Zuid-Holland) is geen onderdeel opgenomen over honingbijkasten. Er wordt daarom ook niet gecontroleerd op de aanwezigheid van honingbijkasten. Het is het daarom niet bekend of er honingbijkasten op de gronden staan.'

2. *Deelt u onze mening dat het van belang kan zijn om te weten of en zo ja hoeveel bijenkasten er op provinciale gronden staan? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zoals ook uit het onderzoek van EIS/Naturalis blijkt is de honingbij in veel gevallen ook een gewenste gast die een belangrijke bijdrage levert aan de bestuiving van gewassen maar ook inheemse flora. Wij delen uw mening dat het van belang kan zijn dat er inzicht is in hoeveel kasten er op provinciale gronden staan. In hoeverre dit geldt voor alle locaties en voor alle honingbijenkasten op provinciale gronden evenals de praktische uitvoerbaarheid wordt meegenomen in het gezamenlijk handelingsperspectief.

